

**REDOGÖRELSE FÖR INVESTERINGSBESLUTS HUVUDSAKLIGA
NEGATIVA KONSEKVENSER
FÖR HÅLLBAR HETSFAKTORER**

PUBLICERAT DEN 13 JUNI 2024

Öhman Fonder

Redogörelse för investeringsbesluts huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer

Finansmarknadsaktör: E. Öhman J:or Fonder AB, LEI-kod: 549300VKZ5UYSWL0KI68

Sammanfattning

E. Öhman J:or Fonder AB, (Öhman Fonder eller fondbolaget), LEI-kod: 549300VKZ5UYSWL0KI68, beaktar de huvudsakliga negativa konsekvenserna av sina investeringsbeslut för hållbarhetsfaktorer. Denna redogörelse är den konsoliderade redogörelsen för huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer för Öhman Fonder.

Denna redogörelse för de för de huvudsakliga negativa konsekvenserna för hållbarhetsfaktorer omfattar referensperioden från 1 januari till den 31 december år 2023.

Fondbolaget rapporterar i denna redogörelse både obligatoriska och valfria indikatorer för huvudsakliga negativa konsekvenser. De fyra valfria indikatorer från tabell 2 och 3 är: (i) Investeringar i företag utan initiativ för minskning av koldioxidutsläpp och (ii) avskogning, (iii) avsaknad av mekanismer för klagomålshantering i samband med personalfrågor och (iv) bolag utan policy för mänskliga rättigheter. Dessa indikatorer är i linje med fondbolagets fokusområden för 2023 och 2024: Klimat (Science Based Targets), biologisk mångfald och mänskliga rättigheter. Fokusområden adresserar vad fondbolaget bedömer vara systematiska risker snarare än unika risker. Systematiska risker påverkar hela marknaden och går inte helt att diversifiera bort, därav valet av dessa valfria indikatorer.

Redogörelsen beskriver hur fondbolaget hanterar dessa negativa konsekvenser genom uppsatta tröskelvärden, påverkansdialog eller genom exkludering. Vid investeringsbeslut beaktas sannolikheten och allvarligheten av dessa huvudsakliga negativa konsekvenser, inklusive den potentiella oåterkalleligheten. När tröskelvärden används och överskrids, motiverar förvaltaren investeringen, till exempel vid en investering i ett bolag som har väldigt höga utsläpp, men ställer om från fossilbaserad produktion till förnyelsebar energi. Fondbolaget använder aktivt ägarskap för att påverka bolag och minska identifierade risker samt för att uppnå bästa möjliga långsiktiga hållbara avkastning för andelsägarna och ägarna av de diskretionära portföljerna. Under 2023 hade fondbolaget totalt 724 påverkansdialoger, varav 91 dialoger var fondbolagets egna dialoger eller i samarbete med andra investerare och resterande 633 var externa dialoger via initiativ. Fondbolaget röstade på 1144 bolagsstämmor.

Öhman Fonder avstår investeringar i bolag som systematiskt och omfattande verifierats bryta mot internationellt accepterade och vedertagna konventioner och riktlinjer nedskrivna i bland annat FN:s globala överenskommelse, OECD:s riktlinjer för multinationella företag, FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter (UNGP) och deras underliggande konventioner. Ytterligare detaljer om detta framgår i redogörelsen.

De huvudsakliga negativa konsekvenser som beaktats för respektive fond och relevanta diskretionära portföljer redovisas i respektive hållbarhetsrelaterad förköpsinformation och årsberättelse. Samtliga faktorer beaktas inte i alla produkter och är inte materiella för alla underliggande investeringar utan analyseras utifrån väsentlighet för ett specifikt företag och dess bransch. De huvudsakliga negativa konsekvenserna som beaktas kan komma att revideras allt eftersom data finns tillgänglig samt beroende på dess relevans. Fondbolaget använder i möjligaste mån faktiskt rapporterade data från bolag, kompletterat med uppskattningar från dataleverantörer när sådan data saknas. Följande kriterier har beaktats i förekommande fall och i den mån data finns tillgänglig.

Miljökriterier:

- Utsläpp av växthusgaser
- Koldioxidavtryck
- Exponering mot företag som är verksamma inom sektorn för fossila bränslen
- Investeringar i företag utan initiativ för minskning av koldioxidutsläpp
- Företag utan policy för att hantera avskogning

Sociala kriterier:

- Brott mot FN:s globala överenskommelse eller OECD:s riktlinjer för multinationella företag
- Inga processer och efterlevnadsmekanismer för att övervaka efterlevnaden av FN:s globala överenskommelse och OECD:s riktlinjer för multinationella företag

- Jämnare könsfördelning i styrelserna
- Exponering mot kontroversiella vapen (antipersonella minor, klusterammunition, kemiska vapen och biologiska vapen)
- Inga mekanismer för klagomålshantering i samband med personalfrågor
- Ingen policy för mänskliga rättigheter

Beskrivning av de huvudsakliga negativa konsekvenserna för hållbarhetsfaktorer

I tabellen nedan presenteras indikatorerna för huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer på fondbolagsnivå.

Indikatorer som gäller för investeringar i investeringsobjekt

KLIMATRELATERADE INDIKATORER OCH ANDRA MILJÖRELATERADE INDIKATORER

Indikator på negativa konsekvenser för hållbar utveckling		Mått	Konsekvenser år 2023	Konsekvenser år 2022	Förklaring	Vidtagna åtgärder, och planerade åtgärder och mål för nästa referensperiod
Utsläpp av växthusgaser	1. Utsläpp av växthusgaser	Scope 1- växthusgasutsläpp	218 433 tCO ₂ e	247 717 tCO ₂ e	Scope 1 omfattar utsläpp av växthusgaser som sker i företagets egen verksamhet, exempelvis från produktion i egna fabriker. Beräknas enligt formel (1) i bilaga 1. Datatäckningsgraden är 88 % och andelen rapporterad data är 82 % och andelen estimerad är 6 %. Datatäckningsgraden var även 88 % föregående år.	Fondbolaget avstår eller begränsar sina investeringar kraftigt i utvinning av fossila bränslen, energiproduktion från kol, olje- och gasrelaterade produkter och tjänster, transport eller distribution samt lagring av olja och gas. Fondbolaget har bedrivit påverkansdialoger, i syfte att investeringarna ska uppnå en begränsning av temperaturen om max 1,5 grader i enlighet med Parisavtalet. Detta är i linje med fondbolagets fokusområde Klimat. Under 2023 har 311 bolag varit föremål för dialog inom fokusområdet klimat (utsläpp av växthusgaser), varav 20 av dessa har varit dialoger som Öhman Fonder har varit aktiva i. Under 2024 fortsätter dialogerna inom klimat.
		Scope 2- växthusgasutsläpp	80 893 tCO ₂ e	83 527 tCO ₂ e	Scope 2 omfattar företagets indirekta utsläpp av växthusgaser från produktion av köpt el, ånga, värme och kyla som förbrukas av företaget. Se formel (1) för denna indikator i bilaga 1. Datatäckningsgrader är 88 % och andelen rapporterad data är 80 % och estimerad är 8 %. Datatäckningsgraden var även 88 % föregående år.	
		Scope 3- växthusgasutsläpp	2 011 772 tCO ₂ e	2 152 402 tCO ₂ e	Scope 3 omfattar alla andra indirekta utsläpp av växthusgaser som sker i ett företags värdekedja men som företaget inte äger eller direkt kontrollerar. Till exempel	

					utsläpp från inköpt material eller utsläpp från användning av produkten företaget säljer. Scope 3 baseras därför på stor del av uppskattningar. Beräknas enligt formel (1) enligt bilaga 1. Datatäckningsgraden är 88%. Andelen rapporterad data 0 % och andelen estimerad data 88 %.	
		Sammanlagda utsläpp av växthusgaser	2 313 003 tCO ₂ e	2 484 097 tCO ₂ e	Sammanlagda utsläpp avseende Scope 1 + Scope 2 + Scope 3. Datatäckningsgraden är 88 % och var 87 % för föregående år.	
	2. Koldioxidavtryck	Koldioxidavtryck	241 tCO ₂ e/miljon EUR	266 tCO ₂ e/miljon EUR	Beräknas enligt formel (2) enligt bilaga 1. Datatäckningsgraden är 88% (87 % för 2022).	
	3. Investeringsobjektets växthusgasintensitet	Investeringsobjektets växthusgasintensitet	593 tCO ₂ e/miljon EUR	713 tCO ₂ e/miljon EUR	Beräknas enligt formel (3) enligt bilaga 1. Datatäckningsgraden är 88 % (87 % för 2022).	
	4. Exponering mot företag som är verksamma inom sektorn för fossila bränslen	Andel av Investeringar i företag som är verksamma inom sektorn för fossila bränslen	2%	2%	Datatäckningsgraden är 93 % och 93 % är rapporterad data och 0 % estimerad. Datatäckningsgraden var 87 % för 2022.	Fondbolaget avstår investeringar i företag som genererar intäkter från prospektering, utvinning, produktion, raffinering, bearbetning och begränsar investeringar i transport, lagring, distribution, handel av fossila bränslen.
	5. Andel av icke-förnybar energiförbrukning och energiproduktion	Investeringsobjektets andel av icke-förnybar energiförbrukning	57%	72%	Datatäckningsgraden är 68 % och 68 % är rapporterad data och 0 % estimerad.	Fondbolaget har bedrivit påverkansdialoger inom fokusområde klimat. Dialog om att öka andelen förnyelsebar energianvändning sker med utvalda företag med höga

		och icke-förnybar energiproduktion från icke-förnybara energikällor jämfört med förnybara energikällor, uttryckt i procent av totala energikällor			Datatäckningsgraden var 76 % för 2022.	koldioxidutsläpp utan klimatmål. Under 2024 fortsätter dialogerna inom klimat.
6. Energiförbrukningsintensitet per sektor med stor klimatpåverkan	Energiförbrukning i GWh per miljon euro i intäkter från investeringsobjekt, per sektor med stor klimatpåverkan	<p>Sektor A (Jordbruk, skogsbruk och fiske): 0,2</p> <p>Sektor B (Utvinning av mineraler): 2,0</p> <p>Sektor C (tillverkning): 0,4</p> <p>Sektor D (Försörjning av el, gas, värme och kyla): 2,5</p> <p>Sektor E (Avloppsrening, avfallshantering och sanering): 0,6</p> <p>Sektor F (Byggverksamhet): 0,3</p> <p>Sektor G (Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar): 0,1</p> <p>Sektor H (transport och magasinering): 1,7</p> <p>Sektor L (Fastighetsverksamhet): 0,55</p>	<p>Sektor A (Jordbruk, skogsbruk och fiske): 0,4</p> <p>Sektor B (Utvinning av mineraler): 2,0</p> <p>Sektor C (tillverkning): 0,6</p> <p>Sektor D (Försörjning av el, gas, värme och kyla): 3,7</p> <p>Sektor E (Avloppsrening, avfallshantering och sanering): 0,8</p> <p>Sektor F (Byggverksamhet): 0,1</p> <p>Sektor G (Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar): 0,0</p> <p>Sektor H (transport och magasinering): 0,8</p> <p>Sektor L (Fastighetsverksamhet): 64,3</p>	<p>Datatäckningsgraden är 81 % och 81 % är rapporterad data och 0 % estimerad.</p> <p>Datatäckningsgraden är densamma för samtliga sektorer.</p> <p>Datatäckningsgraden var 79 % för föregående år.</p> <p>Sektor L har uppnått en stor minskning av energiförbrukningsintensitet vilket delvis beror på fondbolagets relativt låga exponering mot den sektorn och en datakorrigering av vår dataleverantör.</p>	Fondbolaget har bedrivit påverkansdialoger inom fokusområde klimat. Dialog om att minska energiförbrukningen sker med utvalda företag med höga koldioxidutsläpp utan klimatmål. Under 2024 fortsätter dialogerna inom klimat.	

Biologisk mångfald	7. Verksamhet som negativt påverkar områden med känslig biologisk mångfald	Andel av investeringar i investeringsobjekt med platser/projekt belägna i eller i närheten av områden med känslig biologisk mångfald där investeringsobjektens verksamhet påverkar dessa områden negativt	5,2%	0,03%	Datatäckningsgraden är 96 % och 0 % är rapporterad data och 96 % estimerad data. Data estimeras baserat på om bolaget rapporterat att de har verksamhet i eller nära biologiskt känsliga områden och som har varit inblandade i kontroverser med allvarliga eller mycket allvarliga konsekvenser för miljön. Datatäckningsgraden var 93 % för 2022.	Fondbolaget bedriver påverkansdialoger, inom fokusområdet biologisk mångfald. Dialog om biologisk mångfald sker med utvalda bolag med hög negativ påverkan på den biologiska mångfalden. Under året har 138 bolag varit föremål för påverkansdialog inom fokusområdet biologisk mångfald-, varav 16 dialoger har varit egna dialoger eller tillsammans med andra investerare. Under 2024 fortsätter dialogerna inom biologisk mångfald.
Vatten	8. Utsläpp till vatten	Ton utsläpp till vatten som genereras av investeringsobjekt per miljon investerade euro, uttryckt som ett vägt genomsnitt	0,03	1,8	Datatäckningsgraden är 1,3 % och 1,3 % är rapporterad data och 0 % estimerad data. Den huvudsakliga negativa konsekvensen är därför svår att bedöma. Datatäckningsgraden var 2 % för 2022.	Fondbolaget har inte vidtagit åtgärder under perioden och har inte några specifika planerade åtgärder eller mål under 2024. Indikatorn ingår inte i fondbolagets fokusområden för 2024. Däremot kan frågan om utsläpp till vatten förekomma inom fokusområdet biologisk mångfald.
Avfall	9. Farligt avfall och radioaktivt avfall	Ton farligt avfall och radioaktivt avfall som genereras av investeringsobjekt per miljon Investerade euro, uttryckt som ett vägt genomsnitt	1,5	1,4	Datatäckningsgraden är 34 % och 34 % är rapporterad data och 0 % estimerad data. Den huvudsakliga negativa konsekvensen är därför svår att bedöma. Datatäckningsgraden var 28% för 2022.	Fondbolaget har inte vidtagit åtgärder under perioden och har inte några specifika planerade åtgärder eller mål under 2024.

INDIKATORER FÖR SOCIALA FÖRHÅLLANDEN OCH PERSONALFRÅGOR, RESPEKT FÖR MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER SAMT FRÅGOR RÖRANDE BEKÄMPNING AV KORRUPTION OCH MUTOR						
Indikator på negativa konsekvenser för hållbar utveckling		Mått	Konsekvenser år 2023	Konsekvenser år 2022	Förklaring	Vidtagna åtgärder, och planerade åtgärder och mål för nästa referensperiod
Sociala förhållanden och personalfrågor	10. Brott mot FN:s globala överenskommelse och OECD:s riktlinjer för multinationella företag	Andel av investeringar i investeringsobjekt som har varit inblandade i brott mot FN:s globala överenskommelse eller OECD:s riktlinjer för multinationella företag	0,0%	0,0 %	<p>Öhman Fonder investerar inte i företag som verifierats ha brutit mot FN:s globala överenskommelser eller OECD:s riktlinjer för multinationella företag. Fondbolaget använder dataleverantörens kontroversbedömning för att bedöma om ett företag har brutit mot överenskommelserna eller riktlinjerna. Kontroversbedömningen delas in i fyra kategorier: grön/gul/orange/röd, och baseras på hur allvarliga och omfattande kontroverser företaget varit med om. Röd innebär att företaget har pekats ut i en eller flera kontroverser med trovärdiga anklagelser om att företaget eller dess ledning har orsakat storskalig skada efter brott mot globala normer, och fondbolaget investerar inte i sådana företag. Datatäckningsgraden är 95% och var 93 % föregående år.</p>	<p>Fondbolaget har avstått och fortsätter att avstå investeringar i företag som verifierats bryta mot FN:s globala överenskommelse och OECD:s riktlinjer för multinationella företag.</p> <p>Om en investering bryter mot internationella konventioner kan fondbolaget initiera en bolagsdialog om det bedöms lämpligt annars avyttras bolaget skyndsamt, dock senast inom tre månader eller vid tidpunkt för nästa re-balansering för fondbolagets marknadsfonder.</p> <p>Under 2023 var det inget företag i fonderna som bedömdes bryta mot FN:s globala överenskommelse och OECD:s riktlinjer för multinationella företag.</p>
	11. Inga processer och efterlevnadsmekanismer för att övervaka efterlevnaden av FN:s globala överenskommelse och OECD:s riktlinjer	Andel av investeringar i investeringsobjekt utan strategier för att övervaka efterlevnaden av FN:s globala överenskommelse eller OECD:s riktlinjer	0,26%	36% *	<p>Datatäckningsgraden är 94 % och indikatorn relaterar till andelen företag som inte har strategier för att övervaka efterlevnaden av internationella konventioner.</p> <p>*Det har skett en metodförändring i denna indikator från fondbolagets</p>	<p>Fondbolaget har bedrivit påverkansdialoger med utvalda företag där mänskliga rättigheter är ett fokusområde. Ett sätt att säkerställa att företaget respekterar mänskliga rättigheter är att företaget bedöms följa internationella konventioner och riktlinjer, såsom FN:s globala överenskommelse, som Öhman Fonder</p>

	för multinationella företag	för multinationella företag eller mekanismer för klagomålshantering av brott mot FN:s globala överenskommelse eller OECD:s riktlinjer för multinationella företag			dataleverantör. Föregående års resultat refererade till andelen investeringsobjekt i portföljen som inte var medlemmar/signatärer av FN:s globala överenskommelse. Datatäckningsgraden var 93%.	starkt uppmuntrar företag att signera, eller OECD:s riktlinjer för multinationella företag. Fondbolaget kommer att fortsätta uppmuntra företag att signera FN:s globala överenskommelse och etablera processer för att övervaka efterlevnaden. Under 2023 hade fondbolaget själv, eller tillsammans med andra investerare, 46 påverkansdialoger med utvalda företag inom fokusområdet mänskliga rättigheter
	12. Ojusterad löneklyfta mellan könen	Genomsnittlig ojusterad löneklyfta mellan könen hos investeringsobjekt	11,4%	12%	Datatäckningsgraden är 13 % och 13 % avser rapporterad data, 0 % estimerad data. Datatäckningsgraden var 19% för 2022. De huvudsakliga negativa konsekvenserna är därför svår att bedöma.	Fondbolaget har inte vidtagit åtgärder under perioden och har inte några specifika planerade åtgärder eller mål under 2024.
	13. Jämnare könsfördelning i styrelserna	Genomsnitt för manlig och kvinnlig representation bland styrelseledamöter i investeringsobjekt, uttryckt i procentandel av samtliga styrelseledamöter	Kvinnlig representation: 37% Manlig representation: 63 %	Kvinnlig representation: 36 % Manlig representation: 64 %	Datatäckningsgraden är 93 % och 93 % är rapporterad data och 0 % estimerad data. Datatäckningsgraden var även 93 % föregående år.	Fondbolaget har vidtagit åtgärder genom röstning. Om enbart ett kön är representerat i styrelsen, eller om fördelningen är högre än 90% av majoritetskönet, röstar fondbolaget (på bolagsstämmor) nej till omval av styrelsen samt i förekommande fall nej till valberedningens ordförande samt nya medlemmar som nominerats och som inte förbättrar fördelningen. Fondbolaget strävar efter minst en 60/40-fördelning. Detta gäller även under 2024 och framåt.
	14. Exponering mot kontroversiella vapen (antipersonella minor, klusterammunition, kemiska vapen och biologiska	Andel av investeringar i investeringsobjekt som är involverade i tillverkning eller försäljning av kontroversiella	0,0%	0,0 %	Datatäckningsgraden är 94 % och 94 % är rapporterad data och 0 % estimerad data. Öhman Fonder investerar inte i företag som tillverkar eller är exponerade mot kontroversiella vapen.	Fondbolaget har avstått och fortsätter att avstå från investeringar i företag som är involverade i tillverkning eller försäljning av kontroversiella vapen.

	vapen)	vapen			Datatäckningsgraden var 93% för 2022.	
INDIKATORER SOM GÄLLER FÖR INVESTERINGAR I STATLIGA OCH ÖVERSTATLIGA ENHETER						
Indikator på negativa konsekvenser för hållbar utveckling		Mått	Konsekvenser år 2023	Konsekvenser år 2022	Förklaring	Vidtagna åtgärder, och planerade åtgärder och mål för nästa referensperiod
Miljö	15. Växthusgasintensitet	Investeringsobjektets växthusgasintensitet	108,98 tCO2e/miljon EUR BNP	114,12 tCO2e/miljon EUR BNP	Datatäckningsgraden är 100% (omfattar fondbolagets investeringar i statsobligationer). Indikatorn innefattar Scope 1, 2 och 3 - växthusgasutsläpp/miljon EUR BNP. Dataleverantören har hämtat det nationella växthusgasutsläpp från EDGAR (Emissions Database for Global Atmospheric Research) och nominell BNP-nivå kommer från WDI (World Development Indicators) och beräknas enligt formel (4) i bilaga 1. Datatäckningsgraden var även 100% år 2022.	Fondbolaget har inte vidtagit och planerar inte att vidta åtgärder avseende denna indikator.
Sociala aspekter	16. Investeringsobjektens hemvist där det förekommer bristande samhällsansvar	Antal länder där investeringsobjekten har sin hemvist där det förekommer bristande samhällsansvar (i absoluta tal och relativa tal, dividerat med samtliga länder där investeringsobjekten har sin hemvist), enligt internationella fördrag	0	0	Datatäckningsgraden är 100% och utgår från EU:s och FN:s sanktionslistor. Datatäckningsgraden var även 100% år 2022.	Fondbolaget har inte vidtagit och planerar inte att vidta åtgärder avseende denna indikator.

		och konventioner, Förenta nationernas principer och, i förekommande fall, nationell lagstiftning				
INDIKATORER SOM GÄLLER FÖR INVESTERINGAR I FASTIGHETER						
Indikator på negativa konsekvenser för hållbar utveckling		Mått	Konsekvenser år 2023	Konsekvenser år 2022	Förklaring	Vidtagna åtgärder, och planerade åtgärder och mål för nästa referensperiod
Fossila bränslen	17. Exponering mot fossila bränslen genom fastigheter	Andel av investeringar i fastigheter som är involverade i utvinning, lagring, transport eller tillverkning av fossila bränslen	-	-	Öhman Fonders fonder investerar inte i fastigheter	-
Energieffektivitet	18. Exponering mot energieffektiva fastigheter	Andel av investeringar i energieffektiva fastigheter	-	-	Öhman Fonders fonder investerar inte i fastigheter	-

Andra indikatorer för huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer
Ytterligare klimat- och miljörelaterade indikatorer

Indikatorer som gäller för investeringar i investeringsobjekt

KLIMATRELATERADE INDIKATORER OCH ANDRA MILJÖRELATERADE INDIKATORER

Indikator på negativa konsekvenser för hållbar utveckling		Mått	Konsekvenser år 2023	Konsekvenser år 2022	Förklaring	Vidtagna åtgärder, och planerade åtgärder och mål för nästa referensperiod
Utsläpp	4. Investeringar i företag utan initiativ för minskning av koldioxidutsläpp	Andel av investeringar i investeringsobjekt utan initiativ för minskning av koldioxidutsläpp som syftar till att anpassa sig till Parisavtalet	35%	29%	Datatäckningsgraden är 93 %. Datatäckningsgraden var 94 % för 2022.	Fondbolaget har bedrivit påverkansdialoger inom fokusområde klimat, vilket inkluderar växthusgasutsläpp. Dialog om växthusgasutsläpp sker med utvalda företag som har höga växthusgasutsläpp men inga klimatmål. Under 2024 fortsätter dialogerna inom klimat.
Vatten, avfall och materialutsläpp	15. Avskogning	Andel av investeringar i företag utan policy för att hantera avskogning	84%	85%	Datatäckningsgraden är 94 %. Datatäckningsgraden var 93 % för 2022.	Fondbolaget bedriver påverkansdialoger med utvalda företag inom fokusområdet biologisk mångfald, primärt med företag med påvisad hög negativ inverkan på den biologiska mångfalden. Avskogning är den främsta anledningen till negativa konsekvenser för den biologiska mångfalden. Under 2024 fortsätter dialogerna inom biologisk mångfald.

Ytterligare indikatorer för sociala förhållanden och personalfrågor, respekt för mänskliga rättigheter samt frågor rörande bekämpning av korruption och mutor.

Indikatorer som gäller för investeringar i investeringsobjekt

INDIKATORER FÖR SOCIALA FÖRHÅLLANDEN OCH PERSONALFRÅGOR, RESPEKT FÖR MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER SAMT FRÅGOR RÖRANDE BEKÄMPNING AV KORRUPTION OCH MUTOR

Indikator på negativa konsekvenser för hållbar utveckling		Mått	Konsekvenser år 2023	Konsekvenser år 2022	Förklaring	Vidtagna åtgärder, och planerade åtgärder och mål för nästa referensperiod
Sociala förhållanden och personalfrågor	5. Inga mekanismer för klagomålshantering i samband med personalfrågor	Andel investeringar i investeringsobjekt utan mekanismer för klagomål som rör personalfrågor	24%	37%	Datatäckningsgraden är 94 %. Datatäckningsgraden var 93 % för 2022.	Fondbolaget bedriver påverkansdialoger inom fokusområdet mänskliga rättigheter. Ett sätt att säkerställa att företaget respekterar mänskliga rättigheter är att företaget har klagomålshanteringsmekanismer i samband med personalfrågor. Påverkansdialog sker primärt med företag som har stor arbetskraft och med ett globalt avtryck. Under 2024 fortsätter dialogerna inom mänskliga rättigheter.
Mänskliga rättigheter	9. Ingen policy för mänskliga rättigheter	Andel investeringar i enheter utan en policy för mänskliga rättigheter	5%	9%	Datatäckningsgraden är 94 %. Datatäckningsgraden var 93 % för 2022.	Fondbolaget bedriver påverkansdialoger inom fokusområdet mänskliga rättigheter. Ett sätt att säkerställa att företaget respekterar mänskliga rättigheter är att företaget har en policy för mänskliga rättigheter. Påverkansdialog sker primärt med företag som har stor arbetskraft och med ett globalt avtryck. Under 2024 fortsätter dialogerna inom mänskliga rättigheter.

Beskrivning av strategier för att identifiera och prioritera investeringsbesluts huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer

Fondbolagets enhet för Ägarstyrning och Hållbarhet ansvarar för att välja ut relevanta PAI-indikatorer som ska beaktas i fondförvaltningen, som sedan beslutats tillsammans med bolagets CIO. Detta görs årsvis och det senaste datumet för sådant fastställande var 1 januari 2024, då vissa ytterligare indikatorer adderades. För den aktuella referensperioden för denna redogörelse gällde emellertid de indikatorer som fastställdes i januari 2023. Det åligger fondförvaltaren att beakta relevanta fastställda PAI-indikatorer vid investeringsbeslut.

Från och med 1 januari 2024 adderades följande indikatorer i de aktiva fondförvaltarnas beaktande:

- Andel av icke-förnybar energiförbrukning och energiproduktion
- Energiförbrukningsintensitet för sektorer med stor klimatpåverkan
- Verksamhet som negativt påverkar områden med känslig biologisk mångfald
- Farligt avfall och radioaktivt avfall

Metoden för att välja ut relevanta valfria PAI-indikatorer har primärt utgått från hållbarhetsindikatorns datatillgänglighet och är även beroende av datakvaliteten från både bolaget som analyseras (investeringsbolaget) samt fondbolagets externa dataleverantör. Om täckningen för en specifik hållbarhetsfaktor har varit låg har fondbolaget valt att inte beakta den i förvaltningen. Valfria hållbarhetsfaktorer har även valts ut med utgångspunkt i relevansen av en enskild indikator i förhållande till investeringens bransch, sektor eller liknande.

Fondbolaget har främst valt ut de valfria hållbarhetsfaktorerna med utgångspunkt i Öhman Fonders valda fokusområde inom påverkansarbetet: Klimat, Biologisk mångfald och Mänskliga rättigheter. Fokusområden adresserar vad fondbolaget bedömer vara systematiska risker snarare än unika risker. Systematiska risker påverkar hela marknaden och går inte helt att diversifiera bort, därav valet av dessa valfria indikatorer. De valda indikatorernas koppling till systematiska risker som inte går att diversifiera bort bedöms ha hög sannolikhet att konsekvenserna inträffar och blir oåterkalleliga.

Öhman Fonder exkluderar även utvinning och produktion av fossila bränslen på grund av bland annat fossila bränslens mycket allvarliga negativa påverkan på miljön till följd av utsläpp av växthusgaser. Indikatorer som inte exkluderas bedöms vara av mindre allvarlig karaktär och beaktas därför av förvaltningen genom analys av riskerna vid investeringsbeslut, till exempel om ett företag har en ojämsställd styrelse. Denna typ av indikator kan bli föremål för påverkansdialog snarare än exkludering.

De ytterligare klimat- och miljörelaterade indikatorerna som fondbolaget beaktat är följande:

- Investeringar i företag utan initiativ för minskning av koldioxidutsläpp
- Avskogning

De ytterligare indikatorer för sociala förhållanden och personalfrågor, respekt för mänskliga rättigheter samt frågor rörande bekämpning av korruption och mutor:

- Avsaknad av mekanismer för klagomålshantering i samband med personalfrågor
- Bolag utan policy för mänskliga rättigheter

Det råder en skillnad mellan fondbolagets aktivt förvaltade fonder och indexnära fondförvaltning (så kallade "Marknadsfonderna"). Då indexnära fondförvaltning inte tar hänsyn till varje investeringsbeslut, kan enbart indikatorer som tillämpar strategin exkludering användas, dessa indikatorer är följande:

- Exponering mot företag som är verksamma inom sektorn för fossila bränslen
- Brott mot FN:s globala överenskommelse eller OECD:s riktlinjer för multinationella företag
- Exponering mot kontroversiella vapen (antipersonella minor, klusterammunition, kemiska vapen och biologiska vapen)

Andra indikatorer som fondbolaget använt för att identifiera och bedöma ytterligare huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer är, i förekommande fall, och beroende på ett företags bransch huruvida företaget satt vetenskapligt baserade klimatmål (Science Based Target, SBT). Öhman Fonder mäter och följer upp hur stor andel av fondernas portföljbolag som har satt vetenskapligt baserade klimatmål. Vidare bedriver Öhman Fonder dialoger med bolag i syfte att påverka dem att sätta vetenskapligt baserade klimatmål.

Strategier för engagemang

Öhman Fonder har, som framgår tidigare i denna redogörelse, utövat en aktiv ägarroll avseende det kapital som förvaltas för fondandelsägarnas räkning på ett sådant sätt att fondandels ägarnas intressen beaktats och med syfte att uppnå bästa möjliga långsiktigt hållbara avkastning.

Fondbolaget följer löpande de bolag fonderna investerar i, avseende globala hållbarhetsrisker och möjligheter för att i ett tidigt skede kunna identifiera bolag där det finns behov av en påverkansdialog. Det gäller även bolag fondbolaget vill kunna investera i, men där det krävs att bolaget i så fall anpassar sig och sin verksamhet till de krav som ställs. Dialogerna kan delas in i proaktiva och reaktiva dialoger. Proaktiva dialoger sker i bolag där man ser möjligheter för bolaget att få till stånd en positiv påverkan på till exempel miljö och klimat, vilket i sin tur kan attrahera fler investerare och generera bättre avkastning. Reaktiva dialoger sker i samband med en incident eller kontrovers som man inte vill ska upprepas, till exempel diskriminering.

Några skäl till att en dialog initieras:

- Bolaget är föremål för någon av Öhman Fonders fokusområden
- Bolaget är föremål för ett initiativ som Öhman Fonder väljer att initiera, delta i eller signera
- En incident eller kontrovers som har inträffat under tiden Öhman Fonder har ägt bolaget
- Bolagets har en bristfällig hållbarhetsrapportering som försvårar analys av risker och möjligheter

Eftersom fondbolaget är övertygade om att samarbete med andra investerare ger större effekt, arbetar man i stor utsträckning tillsammans med andra investerare och i förekommande fall andra relevanta intressenter.

Förutom påverkansdialoger, utövar Öhman Fonder sin rösträtt på bolagsstämmor i de bolag som fonderna har ägarskap i. Under 2023 har fondbolaget nyttjat sin rösträtt på nästintill alla bolagsstämmor där fondbolaget har ägande.

Under 2023 hade fondbolaget totalt 724 påverkansdialoger, varav 91 dialoger var fondbolagets egna dialoger eller i samarbete med andra investerare och resterande 633 var externa dialoger via initiativ. Fondbolaget röstade på 1144 bolagsstämmor och deltog i två valberedningar. Fördelningen mellan miljö, sociala- och bolagsstyrningsfrågor var 47 %, 37% och 16 % och flest dialoger hölls med IT sektorn (22%), sällanköpsvaror (14 %), till följd av kommunikation- (13%), industri- (12 %) och materialsektorn (12%). Mer information om fondbolagets hållbarhetsarbete finns på ohman.se.

Indikatorerna för negativa konsekvenser som beaktats i enlighet med Öhman Fonders Principer för aktieägarengagemang är följande:

- Utsläpp av växthusgaser, och investeringar i företag utan initiativ för minskning av koldioxidutsläpp (inom ramen för fondbolagets fokusområden klimat och vetenskapligt baserade klimatmål, Science Based Targets)
- Biologisk mångfald och Avskogning (inom ramen för fokusområdet biologisk mångfald)
- Mänskliga rättigheter, Sociala förhållanden och personalfrågor (inom ramen för fokusområdet mänskliga rättigheter)

Fondbolaget kan komma att anpassa sitt aktieägarengagemang mot ett enskilt bolag om inte minskning av de huvudsakliga negativa konsekvenserna under mer än en rapporteringsperiod har skett. Detta görs enligt fondbolagets eskaleringsstrategi:

1. Övervakning/Due Dilligence: ESG-analys och omvärldsbevakning.
2. Bolaget blir föremål för påverkansdialog. Kontakt med bolaget via email, möte och/eller bolagsbesök.
3. Samarbete: när bolaget inte är villig att föra dialog. Öhman Fonder kan då gå med i ett samarbetsinitiativ eller kontakta andra ägare.
4. Eskalering: genom att röstning på bolagsstämma (exempelvis rösta nej till ordförande, ledamot, ansvarsfrihet, eller ersättningsprogram), publicera ett aktieägarförslag (exempelvis om ett förslag på en specifik åtgärd till följd av misslyckad dialog), eller sälja innehavet i bolaget.

Hänvisningar till internationella standarder

Öhman Fonder avstår investeringar i bolag som systematiskt och omfattande verifierats bryta mot internationellt accepterade och vedertagna konventioner och riktlinjer nedskrivna i bland annat FN:s globala överenskommelse, Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD):s riktlinjer för multinationella företag, FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter (UNGPR) och deras underliggande konventioner. Kriteriet bedömer också om företag producerar, marknadsför eller har annan aktivitet kopplad till kontroversiella vapen.

De företag som verifieras ha brutit mot internationella konventioner eller riktlinjer exkluderas från Öhman Fonders investeringsuniversum.

De indikatorer som används för att mäta investeringarnas överensstämmelse med ovan angivna internationella konventioner och riktlinjer är följande:

- Brott mot FN:s globala överenskommelse och OECD:s riktlinjer för multinationella företag
- Inga processer och efterlevnadsmekanismer för att övervaka efterlevnaden av FN:s globala överenskommelse och OECD:s riktlinjer för multinationella företag
- Exponering mot kontroversiella vapen (antipersonella minor, klusterammuniton, kemiska vapen och biologiska vapen)
- Inga mekanismer för klagomålshantering i samband med personalfrågor
- Ingen policy för mänskliga rättigheter

Öhman Fonder inhämtar data från externa dataleverantörer och bolagen själva för att mäta efterlevnaden av indikatorerna ovan. Vid valet av de indikatorer som används för att mäta investeringarnas överensstämmelse med de internationella standarderna har fondbolaget bland annat beaktat Parisavtalets erkännande om att parterna till detta ska beakta deras respektive skyldigheter avseende mänskliga rättigheter samt avtalets beaktande av kraven på en rättvis omställning av arbetskraften och anständigt arbete samt arbetstillfällen av hög kvalitet i enlighet med nationellt fastställda utvecklingsprioriteringar.

Ett positivt utfall vid mätning av indikatorerna ovan innebär generellt att den huvudsakliga negativa konsekvensen som indikatorn motsvarar redan har inträffat. Vad gäller exempelvis avsaknad av processer och efterlevnadsmekanismer för att övervaka efterlevnaden av FN:s globala överenskommelse och OECD:s riktlinjer för multinationella företag, kan en avsaknad av sådana processer eller efterlevnadsmekanismer innebära en större sannolikhet för att bolaget bryter mot dessa internationella standarder. Vid investering görs emellertid en helhetsanalys.

Öhman Fonder har undertecknat det FN-stödda initiativet Principles for Responsible Investment (PRI) och dess sex principer är vägledande för vårt arbete med ansvarsfulla investeringar. Förutom PRI, stödjer vi även FN:s 17 globala utvecklingsmål och följer internationella konventioner.

Bolagets definition av hållbara investeringar med ett miljömål är även anpassad till Parisavtalets utsläppsmål för att minska den globala temperaturökningen.

Fondbolaget tillämpar i dagsläget inte framåtblickande klimatscenarier som överensstämmer med internationella standarder, men använder andra framåtblickande klimatscenarier såsom implicit temperaturhöjning (på engelska: Implied Temperature Rise (ITR)) som redovisas i fondernas årsberättelse och på fondsidan på ohman.se.

Historisk jämförelse

Fondbolaget har beaktat PAI-indikatorer sedan 2021, men rapportering enligt den här redovisningsmallen gjordes först 2022 då regelverket trädde i kraft. Historisk data finns därför enbart för 2022 i tabellen och det är svårt att dra några slutsatser med enbart två års historisk jämförelse. Först och främst är det viktigt att jämföra det totala förvaltade kapitalet som stigit med 7 % (beräknat på ett genomsnitt av de fyra kvartalen 2022 jämfört med 2023). Ju mer förvalt kapital, desto större potentiell negativ konsekvens.

De sammanlagda utsläppen (indikator 1) har minskat med 7 %, koldioxidavtryck med 9 % och investeringsobjektens växthusgasintensitet med 17% jämfört med föregående resultat. Fondbolaget bedömer att det är för tidigt att anta att åtgärderna (påverkansstrategi och uppsatta tröskelvärden) har gett effekt, utan resultatet är snarare drivet i marknadsförändringar såsom förändring i allokering till olika

sektorer. Användningen icke-förnyelsebar energi har minskat med 21 % vilket vi ser väldigt positivt på. Orsaken till detta kan vara av samma anledning som tidigare nämnt, men kan även ha att göra med att fler bolag har börjat köpa förnyelsebar energi tills sin produktion. Förändringarna i energiförbrukningen i de olika sektorerna (indikator 6) beror mycket troligt på förändring i investeringar i respektive sektor.

Verksamheter som negativt påverkar biologisk mångfald har ökat från 0,03 % till 5,2 %, detta tror fondbolaget beror på att bolagen har börjat rapportera på nyckeltal relaterat till biologisk mångfald till följd av regelverkskrav och press från investerare. Utsläpp till vatten och farligt avfall är svårt att jämföra då datatäckningsgraden fortfarande är låg.

Växthusgasintensiteten för svenska staten har minskat med 5 % vilket även kan vara anledningen till att fondbolaget totala utsläpp minskat något. Då våra investeringar i svenska bolag delvis speglar Sveriges utsläpp. Däremot har andelen investeringar i bolag utan initiativ för minskning av koldioxidutsläpp ökat med 21 % vilket vi inte ser positivt på. Trots detta har fondernas genomsnittliga andel investeringar i bolag med vetenskapligt baserade klimatmål (SBTi) ökat med 8% jämfört med 2022.

Fondbolagets investeringar i bolag utan mekanismer för klagomålshantering samt bolag utan en policy för mänskliga rättigheter har minskat med 1 % respektive 44 % vilket vi ser väldigt positivt på. Det är för tidigt att förstå vad detta beror på.

Fondbolaget fortsätter att bedriva påverkansdialoger inom våra tre fokusområden under 2024 för att över tid minska risken med de huvudsakliga negativa konsekvenserna.

I DENNA REDOGÖRELSE GÄLLER FÖLJANDE FORMLER

Vid beräkningen av koldioxidavtryck, investeringsobjektets växthusgasintensitet och staters växthusgasintensitet har följande formler tillämpats (i enlighet med Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/1288 till den s.k. Disclosureförordningen (EU) 2019/2088):

1. Utsläpp av växthusgaser beräknas enligt följande formel:

$$\sum_n^i \left(\frac{\text{investeringens aktuella värde}_i}{\text{investeringsobjektets företagsvärde}_i} \times \text{investeringsobjektets Scope(x)-växthusgasutsläpp}_i \right)$$

2. Koldioxidavtryck beräknas enligt följande formel:

$$\frac{\sum_n^i \left(\frac{\text{investeringens aktuella värde}_i}{\text{investeringsobjektets företagsvärde}_i} \times \text{investeringsobjektets Scope 1-, 2- och 3-växthusgasutsläpp}_i \right)}{\text{aktuellt värde på alla investeringar (miljoner euro)}}$$

3. Investeringsobjektets växthusgasintensitet beräknas enligt följande formel:

$$\sum_n^i \left(\frac{\text{investeringens aktuella värde}_i}{\text{aktuellt värde på alla investeringar (miljoner euro)}} \times \frac{\text{investeringsobjektets Scope 1-, 2- och 3-växthusgasutsläpp}_i}{\text{investeringsobjektets intäkter (miljoner euro)}} \right)$$

4. Statens växthusgasintensitet beräknas enligt följande formel:

$$\sum_n^i \left(\frac{\text{investeringens aktuella värde}_i}{\text{aktuellt värde på alla investeringar (miljoner euro)}} \times \frac{\text{landets Scope 1-, 2- och 3-växthusgasutsläpp}_i}{\text{bruttonationalprodukt}_i \text{ (miljoner euro)}} \right)$$